
INSIDE OUT

NIEUWSBRIEF VAN JBA
TWEEDE JAARGANG • NR 02 • 03/2021
VERSCIJNT 3X PER SCHOOLJAAR

JUNIOR
BALLET
ANTWERP

Voorwoord

© Filip Van Roe

METAMORFOSE (METAMORPHOSIS): niet enkel de titel van een prachtig nieuw ballet dat vandaag bij JBA in de maak is, maar ook een verwijzing naar de gedaanteverwisseling die JBA de voorbije maanden verplicht moest ondergaan.

Re-organiseren, aanpassen en veranderen zijn kernbegrippen geworden die Corona de wereld heeft opgelegd en niet meer weg te denken zijn. Nu live optreden nog steeds niet aan de orde is, kiezen we voor de weg vooruit - de digitale weg - om met jullie, het publiek, in contact te blijven. In deze lente-editie van onze nieuwsbrief 'zoomen' we graag in op de verschillende filmprojecten (klein én groot) waar we de afgelopen maanden vorm en beeld aan gegeven hebben én deze die nog in wording zijn.

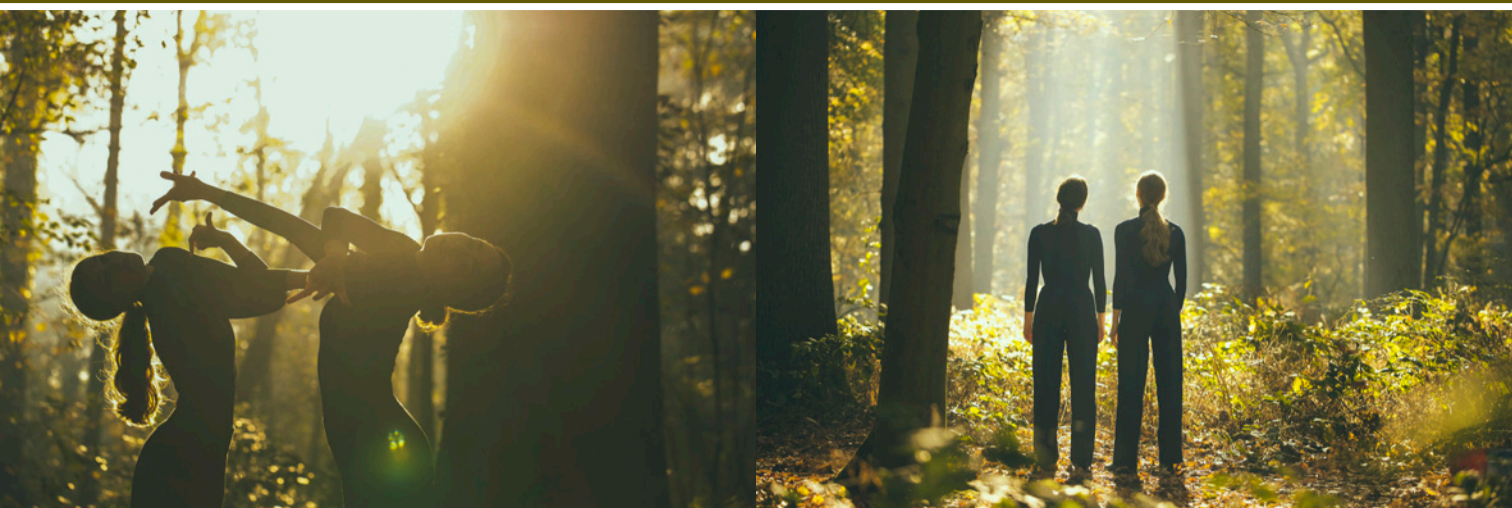
Verder is het aan de laatste groep dansers om hun balletervaringen tijdens het Covid-tijdperk met u te delen én gaan we oa in gesprek met enkele ervaren balletfiguren die, net zoals eenieder van ons in de danswereld, genoodzaakt waren zich te her-uitvinden, dus als het ware een metamorfose te ondergaan.

Wat snakken we ernaar, zeker nu een nieuwe lente zich voorzichtig aandient, om terug voor u te mogen dansen en onze passie met u te mogen delen. Dansen van donker zwart naar het vlammeende licht van hoop!

Veel leesplezier!
Alain Honorez

Hoop/moed & Creativiteit

Gesprek met Alain & Altea over Awakening en Yu²

In september 2020 kon België terug even opgelucht adem nemen; de **versoepeling van de beperkingen na de 2^e lockdown betekenden ook voor JBA de lang verhoopde terugkeer naar de studio**. Er lag veel werk op de plank: audities voorbereiden, repetities organiseren, afspraken en planning van de uitgestelde voorstellingen herbekijken. Altea verdiepte zich in het creëren van een hedendaagse solo die de jonge vrouwelijke dansers konden gebruiken als auditie materiaal, terwijl dansmeester Christiane Marchant de verfijning van de klassieke variatie van elke danser voor haar rekening nam.

Eerder, tijdens een zomerwandeling in het mooie Zevenbergenbos in Ranst, had Alain het idee geopperd om **het natuurgebied ooit als setting te gebruiken voor een film**, misschien zelfs als achtergrond voor Altea's solo... Zij werkte een paar bewegingen uit en de kiem werd gelegd voor een idee dat verdere verdieping verdiende. Beiden konden toen niet bedenken hoe snel ze dit idee zouden oppikken om verder uit te werken. Oktober werd somber ingezet, de besmettingscijfers rezen opnieuw de pan uit en algauw deed lockdown 3 zijn intrede. Opnieuw moest de studio op slot. Voor de jonge dansers, en wereldwijd voor zovelen, was dit **de zoveelste bittere pil!** Er was heel wat om naar uit te kijken in de planning voor deze jonge groep die sinds september 2019 steeds sterker was gegroeid. De beide leiders moesten dan ook al hun moed bijeen rapen en hun positieve instelling aanscherpen om hun jonge volgelingen te motiveren en al de neuzen in dezelfde richting te krijgen. En plots dook daar het sluimerende idee van Alain weer op: **laat ons die film maken!**

Vanaf dan was het op volle kracht vooruit! Het idee werd besproken met **4 vrouwelijke dansers** die maar wát graag deze kans aangrepen om deel uit te maken van dit experiment. Er waren natuurlijk een aantal praktische klippen te omzeilen: de dansers moesten de choreografie allereerst nog beter onder de knie krijgen en omdat de studio gesloten bleef moest dit noodgedwongen in open lucht gebeuren. Gelukkig was november hen gunstig gestemd en alhoewel de ochtenden vrij koud en mistig werden ingezet, zorgde de opkomende zon met haar filterende stralen voor wat warmte en **een betoverend decor** was het resultaat.

Gekleed in eenvoudige broeken en truitjes moesten de meisjes dansen op een vochtige ondergrond met een aantal dikke sokken over elkaar als schoeisel; verschillende pauzes waren nodig om hun lichaamstemperatuur op peil te houden. Altea gaf een aantal bewegingen aan waar de dansers dan verder op improviseerden op de gekozen achtergrondmuziek. **Samen ontmantelden ze de hele solo terwijl Alain alles filmde** vanuit verschillende hoeken. Zijn kennis van fotografie kwam natuurlijk goed van pas. Maar filmtechniek is van een andere orde en zijn camera was - wat filmen betreft - eerder een basishulpmiddel. Er moest bovendien vlug gewerkt worden om van de gunstige weersomstandigheden te kunnen genieten.

Na 2 dagen zat het werk erop, zonder te weten of hun experiment al dan niet geslaagd was. Altea en Alain zaten op dezelfde golflengte: het geheel moest een uitstraling krijgen van hoop en wedergeboorte. Door hun jarenlange samenwerking voelt dit creatieve paar instinctief aan hoe ze elkaars talenten moeten voeden om elk project naar een hoger niveau te tillen.

Altea: "We creëerden op het moment zelf omdat de beelden zich ongewild aan ons aandienen".

Alain: "Alles viel als een puzzel in elkaar: het licht, de kleuren, zelfs de mist en de achtergrond kwamen op een magische manier samen ... het voelde perfect aan!".

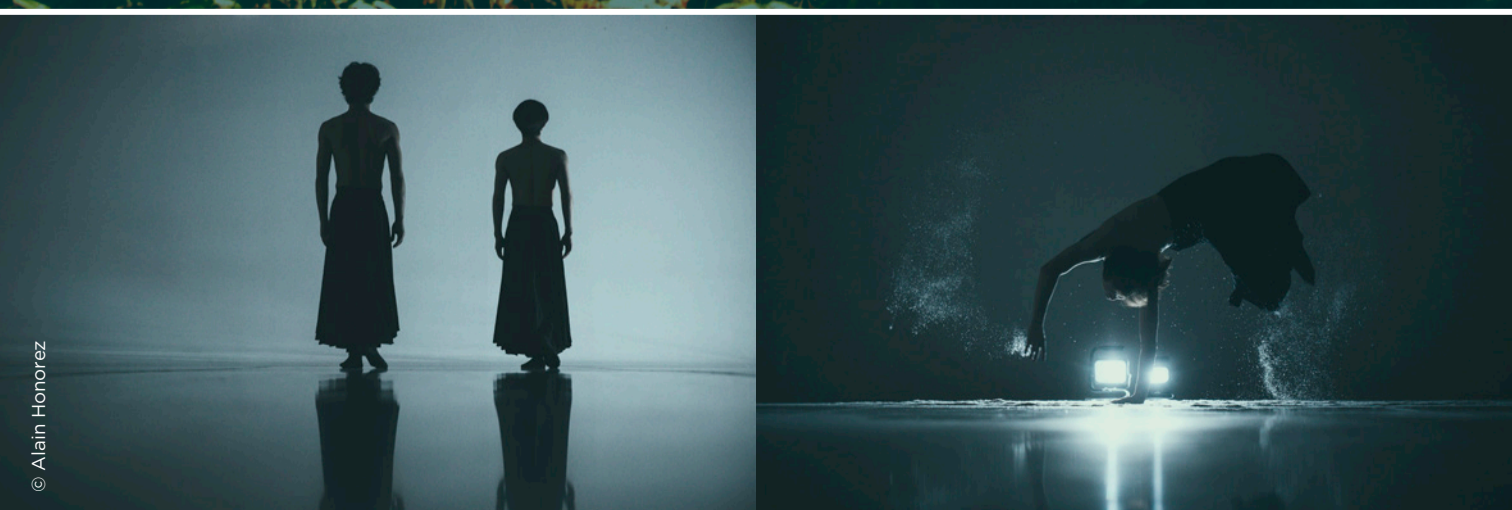
AWAKENING kreeg waardering en applaus vanuit vele hoeken, wat Alain en Altea ertoe aanzette een vervolg te overwegen. **YU² (COURAGE)** werd initieel gecreëerd voor de mannelijke dansers van de KBA als onderdeel van het jaarlijkse 'Graduation Gala'. Het is een **gewaagde en confronterende choreografie voor 13 dansers** met een uitgesproken martial-arts gehalte. Met ontbloot bovenlijf en in wijde zwarte rokken die de bewegingen van de dansers extra accentueren, wordt er gedanst met daadkracht en vastberadenheid.

Deze choreo diende als uitgangspunt voor Altea om een beknopte versie te maken als auditie materiaal voor de mannelijke dansers van JBA. Bovendien paste het ook perfect binnen het thema dat beide films in uitvoering uitdroegen: hoop en moed, twee belangrijke kwaliteiten, essentieel voor iedereen tijdens deze moeilijke periode.

YU² werd **verfilmd in de studio** die ondertussen na versoepeling van de beperkingen weer toegankelijk was. Het sobere chromatisch gebruik versterkte de strakke belijning van de dansers en hun bewegingen. Hoewel al de mannelijke dansers deze choreografie goed uitbeelden, droeg de beslissing om **Rin en Akihito (beide Japanners)** te casten voor de verfilming aanzienlijk bij aan de juiste uitstraling. Betovering gegarandeerd!

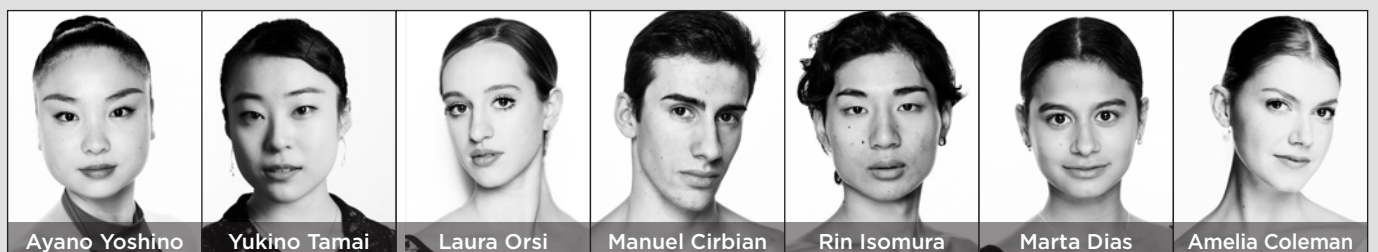
Wolf Hoeyberghs zorgde voor de muzikale omlijsting. Deze getalenteerde danser/musicus (zie interview in dit blad), momenteel onder contract bij Zürich Junior Ballett, componeerde de originele muziek voor YU². Ook voor Awakening deden Altea en Alain een beroep op Wolf en hoewel alle communicatie op afstand gebeurde, verliep het creatieve proces naadloos tussen choreograaf, componist en filmmaker. **Alain koos zijn fotografische beelden en stuurde die door naar Wolf, die er op zijn beurt muziek onder zette** die moest overeenkomen met de bewegingen, als het ware een 3-wegs uitwisseling! Via een nauwkeurige knip- en plakbewerking was Alain in voortdurend overleg met Altea om de juiste dynamiek te vatten. De vogelgeluiden en zachte melodieën die de ranke handen en soepele lichamen van de dansers ondersteunen, roepen een pastoraal tafereel op van wedergeboorte en hoop.

Het nieuwe artistieke proces dat spontaan opwelde in een periode waar amper live interactie met publiek mogelijk was, zorgde voor een flow tussen dansers, choreograaf en directeur. Zo ontstond een extra dimensie in de realisatie van JBA's visie, nl. **jonge dansers kennis laten maken met een breed artistiek scala**. Naast deze nieuwe ervaring heeft het er ook voor gezorgd dat de dansers gebruik kunnen maken van een schat aan extra film- en fotomateriaal in de uitbouw van hun verdere loopbaan.

Maak kennis met 7 getalenteerde dansers: Ayano, Yukino, Laura, Manuel, Rin, Marta & Amelia

In februari en april 2019 vonden de allereerste audities plaats voor Junior Ballet Antwerp. Honorez en zijn team hadden uit meer dan 350 aanvragen, 20 getalenteerde jonge dansers geselecteerd, allen gemotiveerd, toegewijd en klaar om het beste van zichzelf te geven. Graag stellen we hen verder aan u voor.

© Filip Van Roe

Ayano Yoshino

Japan - Saitam. Op 11-jarige leeftijd begon Ayano haar dansonderricht aan de Acri Horimoto Ballet Academy in Japan en vanaf 2017 vervulde ze haar opleiding aan de Koninklijke Balletschool te Antwerpen. Het was een hele **cultuurschok** voor Ayano toen ze in Antwerpen toekwam; het veelvoud aan historische gebouwen trok haar aandacht. Alles was anders: de taal, het geld, de sociale omgang... Dit zorgde ervoor dat ze best veel heimwee had, maar gaandeweg leerde ze haar collega-studenten beter kennen. De andere Japanners in de groep zorgden ervoor dat ze zich vlug thuis ging voelen. Intussen heeft ze veel vrienden gemaakt en voelt ze zich hier opperblij. Ontspanning vindt Ayano in films, mode en cosmetica. Het gevarieerde programma van JBA, meer specifiek de grote verscheidenheid aan gastleraars en coaches deed haar besluiten om auditie te doen. Hoewel ze hoofdzakelijk getraind is in klassieke dans, heeft ze zich inmiddels ook hedendaagse dans meer en meer eigen gemaakt. Het liefst zou ze dansen voor **een Europees dansgezelschap met zowel een klassiek als een neo-klassiek repertoire**. Net voor Corona toesloeg is ze wegens een blessure nog even teruggekeerd naar Japan. Gelukkig kon ze daar ook blijven trainen want haar fysieke conditie op peil houden is haar prioriteit nummer één.

Yukino Tamai

Japan - Hokkaido. Net als Ayano, groeide Yukino op in Japan. Ze kreeg haar dansopleiding in de Koninklijke Balletschool van Antwerpen. Voor haar komst naar Antwerpen was Yukino nooit buiten Japan geweest. Alles was anders en **ook zij was overdonderd door de historische gebouwen**, de Onze-Lieve-Vrouw kathedraal én de lekkere Belgische wafels en chocolade! Ze herinnert zich wel hoe eenzaam ze zich voelde tijdens haar eerste Kerstvakantie in Antwerpen: de Engelse taal niet machtig en al haar Japanse medestudenten naar huis! Toen ze afstudeerde kwamen zowel haar Japanse balletmeester als haar familie naar Antwerpen en daar heeft ze mooie herinneringen aan. Haar vrije tijd brengt ze meestal door met vrienden: samen TV kijken, koken, videochatten én zingen doet ze het liefst. Het programma van JBA met een gevarieerd aanbod van gekende choreografieën en verschillende dansstijlen trok haar aan. Het liefst zou ze ergens **in Europa een plaats vinden bij een danscompagnie** en klassiek ballet heeft haar voorkeur. Sinds Corona is ze niet meer teruggekeerd naar haar thuisland. "Zo kan ik me beter blijven focussen op dans en op mezelf en daardoor mezelf beter leren kennen". En daarin wordt ze goed begeleid door Alain en Altea: "Zo word ik sterker en verbetert mijn uithoudingsvermogen" besluit Yukino.

Laura Orsi

Italië - Piacenza. Als 4-jarig meisje zette Laura haar eerste dansspasjes in een dansschool in Piacenza. Later na een aantal stages en wedstrijden werd ze opgemerkt door de directeur van de Accademia Teatro alla Scala in Milaan. Ze werd toegelaten en kon haar opleiding beëindigen in 2019. Tijdens haar optreden ter gelegenheid van het 24^e World Energy Congress **won ze een beurs voor een 3-maand durende opleiding bij een danscompagnie in de Verenigde Staten**, waarna ze in januari 2020 - net voor de uitbraak van Corona - toetrad tot JBA. Antwerpen was voor haar een ontdekking: een levendige stad met een historisch verleden, alles gemakkelijk bereikbaar en milieuvriendelijk. Als jong meisje dat haar droom wilde waarmaken was ze ondertussen gewend om haar familie te missen, maar de uitbraak van Covid-19 en de onzekerheid over de toekomst zorgden er voor dat ze het afgelopen jaar toch meer last had van heimwee. De opgelegde beperkingen bemoeilijkten de opbouw van een leven in een nieuwe stad evenals relaties aanknopen met andere jongeren. Ondernemend en nieuwsgierig als ze is, heeft Laura veel interesses. Muziek, lezen, schrijven, tekenen, Pilates, koken en alles wat met dans te maken heeft bestuderen doet ze het liefst. JBA geeft haar de kans om te groeien op alle gebied, mede dankzij het aanbod van goede dansmeesters en choreografen én verschillende dansstijlen. Liefst zou ze terug naar Italië gaan om daar een professionele carrière uit te bouwen maar andere landen geven volgens haar meer kans op werkgelegenheid. **Het Bayerisches Staatsballet, SemperOper Ballet Dresden, Czech National Ballet, Staatsballet Berlin** zijn plekken die haar aandacht trekken. De lockdown beleeft ze als iets surrealistisch. "De wereld lijkt wel bevroren". Maar het is dankzij de online lessen van JBA dat ze haar trainingroutine kon behouden. Toen het reizen even terug mogelijk werd, bezocht ze haar familie in Italië en genoot van de ruime tijd die ze met hen kon doorbrengen!

Manuel Cirbian

Spanje - Riaza. Vlotte, zuiderse Manuel heeft het moeilijk met het Belgische weer: geboren en getogen in het bergdorp Riaza waar hij zijn eerste danspassen zette, **mist hij de zuiderse zon het meest!** Heimwee heeft hij niet echt want Antwerpen is een stad naar zijn hart, liefhebber als hij is van de architectuur, de schilderkunst met Rubens als één van zijn favorieten en de open geest van de stad. Zijn 3 collega-dansers waar hij een appartement mee deelt in de buurt van de dansstudio, zijn als familie voor hem. Toch bekruipt hem af en toe een verlangen om zijn familie in het warme Spanje te bezoeken! Zijn vrije tijd dient om te recupereren van de intensieve dagelijkse training. Kunstgeschiedenis en schilderkunst interesseren hem, net als het ontdekken van nieuwe muziekstromingen. Hij vond zichzelf te jong en onervaren om meteen na schooltijd aansluiting te zoeken bij een professioneel dansgezelschap en daarom was JBA de perfecte brug voor hem. De afgelopen 2 jaar brachten hem meer zelfzekerheid en inzicht. Later ziet hij een carrière bij **het London National Ballet** of bij **Les Ballets de Monte Carlo** wel zitten. Op langere termijn overweegt hij misschien ook een terugkeer naar zijn geboorteland... Tijdens de eerste lockdown bracht Manuel veel tijd door bij zijn familie in Riaza en dit was natuurlijk leuk, maar niet kunnen optreden voor een publiek maakt het uiteindelijk toch moeilijk voor hem. Gelukkig werden ondertussen de dagelijkse trainingslessen in de dansstudio hervat. Want thuis dansen, in aanwezigheid van een voltallige familie, is niet altijd even makkelijk.

Rin Isomura

Japan - Nagoya. Rin, een krachtige 20-jarige Japanner, groeide op in Nagoya, de 4^e grootste stad van Japan. Na zijn eerste trainingsjaren vertrok Rin **op 17-jarige leeftijd naar Canada waar hij in de leer ging bij Yukichi Hattori**, choreograaf en voormalig sterdanser bij de Alberta Ballet Company in Canada. Zijn komst naar Antwerpen was ook voor Rin de eerste keer Europa en dit was toch aanpassen geblazen. De historische gebouwen en ook de verschillende culturen hier bevallen hem zeer. Kerst en Nieuwjaar bracht hij de afgelopen 3 jaar steeds in het buitenland door en nu met Corona had hij wel wat last van heimwee. Maar het samenwonen met 3 andere dansers in een flat dicht bij de dansstudio maakte het voor hem een stuk makkelijker. Gamen en TV kijken zijn z'n favoriete vrijetijdsbesteding. Bij JBA leerde hij zich beter uit te drukken en te controleren en vond hij meer en meer zijn eigen stijl van dansen. Een loopbaan als danser opbouwen in Europa lijkt hem meer voor de hand liggend dan in Japan. Zijn voorkeur gaat uit naar **SemperOper in Dresden** vanwege het repertoire dat hem zeer aanspreekt. Tijdens het 'Hart voor Dans' balletgala in Brugge op 14 februari 2020 ontving Rin van KBC een beurs om een jaar lang bij JBA te trainen.

Marta Dias

Portugal - Lissabon. 19-Jarige Marta groeide op in Lissabon en zette haar eerste dansspasjes toen ze 8 jaar oud was. Eerst hedendaagse dans, hip hop en daarna, op haar elfde, klassiek ballet. Zij studeerde af aan het Conservatory of Dance Annarella Sanchez in Leiria. Antwerpen was voor haar een echte verrassing: alles bereikbaar binnen loopafstand, evenals de vrienden die ze intussen gemaakt heeft. Van heimwee heeft Marta weinig last: **van jongsaf is ze het gewoon om van thuis weg te zijn** en al vlug heeft ze zich dan ook aangepast aan haar nieuwe omgeving. Haar ouders zochten haar ondertussen ook al op in Antwerpen en dat helpt. Marta woont samen met Julia, ook een JBA danser met wie ze het goed kan vinden. JBA is voor haar trouwens haar 2e familie: er is altijd wel iemand om raad te vragen en ook de vrije tijd brengen ze meestal samen door. TV-kijken, lezen, muziek beluisteren en soms ook schrijven zijn haar geliefkoosde bezigheden. Haar inschrijving bij **JBA beschouwt ze als de brug tussen school en een professionele carrière**. Alain en Altea hebben de laatste 2 jaar een grote rol gespeeld in haar persoonlijke ontwikkeling, zowel om haar lichaam beter te leren kennen alsook om technisch en artistiek te groeien. Wat ze hoopte te vinden op dit moment van haar leven is bij JBA volledig ingevuld. Marta heeft geen specifieke droom voor de toekomst; het liefst zou ze deel willen uitmaken van iets groters dan zichzelf. Veelzijdig als ze is, heeft ze **geen voorkeur voor een bepaalde dansstijl** - zij wil alle deuren open houden. Haar onmiddellijke toekomst ligt niet bepaald in Portugal; qua cultuur en dans zijn er volgens Marta niet veel opportuniteiten. Maar nu Antwerpen haar zo goed bevalt, ziet ze zichzelf ook wel in andere steden wonen. Tijdens de lockdown was het wel moeilijk om van huis uit de motivatie en inspiratie op peil te houden zonder geplande repetities en optredens. Het duurde eindeloos en elke dag leek een herhaling van de vorige. Ook Marta is blij dat er nu terug getraind kan worden in de studio in weliswaar kleinere groepen.

Amelia Coleman

USA - NY City. 8-Jarige Amelia stond voor de keuze: ballet of paardrijden. Uiteindelijk opteerde ze toen voor paardrijden. **Vijf jaar later kreeg de microbe voor ballet haar dan toch stevig te pakken.** Op 16-jarige leeftijd werd ze toegelaten aan de Central Pennsylvania Youth Ballet waar ze afstudeerde op 18-jarige leeftijd en even later opgepikt werd door het Boston Ballet. Als per toeval ontdekte Amelia JBA op een auditie website en omdat iets in haar zei dat ze die sprong moest wagen, besloot ze er voor te gaan. Haar vader steunde haar en ze vloog van New York naar Antwerpen... "Toegelaten worden na de auditie is één van de mooiste ervaringen in mijn leven", zegt ze er later over.

Eén van haar dromen is **ooit ergens in een Europees dansgezelschap kunnen dansen** en zo betekent trainen bij JBA voor Amelia het startsein van die droom. Bij JBA komen verschillende dansstijlen aan bod; er wordt zowel een klassiek als een hedendaags repertoire ingeoeft... een unieke ervaring volgens Amelia! Het duo Alain en Altea hebben hét recept gevonden om een succesvolle professionele danser te worden en reiken hun dansers al wat nodig is aan om een mooie carrière uit te kunnen bouwen. Te kunnen werken met David Dawson was nog een andere droom van haar die uitkwam.

"De lockdown heb ik enigszins ervaren dan mijn collega's, omdat ik wegens een enkeloperatie al in een soortgelijke situatie zat... Het werd alleen maar moeilijker: ik kon niet terug naar mijn ouders in de VS omdat ik in behandeling was bij een Antwerpse dokter." De hulp van fysiotherapeuten had Amelia nodig om te herstellen en terug in vorm te komen. Toen ook de fysiotherapeuten hun beroep niet meer mochten uitoefenen door Covid-19, kwam haar danscarrière in gevaar. Ze moest de nodige zelfmotivatie vinden en de kracht opbrengen om dagelijks aan haar volledige herstel te werken. Nu kan ze alleen maar blij zijn dat ze deze moeilijke periode goed is doorgekomen, dat ze terug met veel plezier mag dansen en vooral **dat ze deel uitmaakt van de allereerste groep JBA-dansers ooit!**

Workshop Christiane Marchant

Workshop Claudia Philips

© Alain Honorez

Terugblik

Om vandaag te slagen moeten dansers paraat staan om verschillende dansstijlen te beheersen en dat is nu net wat JBA met trots aanbiedt!

In februari heeft **Christiane Marchant** tijdens één van haar uitstekende workshops de klassieke techniek van onze dansers aangescherpt en opnieuw gedefinieerd. **Claudia Philips** liet hen dan weer kennismaken met de vloeiende hedendaagse dans taal van **Jacopo Godani**, Directeur van The Forsythe Dance Company, Frankfurt.

Vooruitblik

Op de première van **METAMORPHOSIS**, het toekomstige 5-delige ballet van David Dawson, is het nog even wachten. Wel zal het tweede deel, het 'Adagio', in mei verfilmd worden door Sam Asaert.

Het belooft een artistieke parel te worden waarin onze dansers de gevoelige choreografie van Dawson zullen interpreteren op de al even gevoelige muziek van **Philip Glass**.

Speciaal voor de gelegenheid werd deze opnieuw opgenomen door niemand minder dan de Italiaanse meesterpianiste **Irene Russo** die in het verleden oa David Dawson's 'A Sweet Spell of Oblivion' & 'Faun(e)' live begeleidde bij Ballet Vlaanderen.

Wolf Hoeyberghs: een véélzijdig artiest

Soms past het leven je als een handschoen. Zo ook voor de 21-jarige Wolf Hoeyberghs. Met een verbazingwekkende veelzijdigheid en aisance combineert deze artistieke duizendpoot zijn twee grote passies: muziek én ballet! Reden genoeg dus om Wolf beter te leren kennen!

Voor de verfilming van *Awakening* - JBA's eerste filmproject - evenals voor YU² (courage) componeerde Wolf de muziek en uiteraard was dit een uitgelezen moment om hem een paar vragen te stellen.

© Gregory Batardon

JBA: Kan je ons iets vertellen over je eerste danservaring en opleiding?

WH: Mijn eerste danslessen kreeg ik op driejarige leeftijd bij **Danscentrum Aike Raes** in mijn geboortestad Leuven. Ik werd er geconfronteerd met verschillende stijlen: eerst kinderdans, later streetdance, ballet, jazz, hip-hop, modern enz. De lagere school heb ik doorlopen in **de Balletschool van Antwerpen in de Prinsstraat**, gevolgd door 6 jaar **humaniora in de Koninklijke Balletschool te Antwerpen**, waar ik afstudeerde op 17-jarige leeftijd. De **European School of Ballet in Amsterdam** was mijn volgende halte. Halverwege het 2^e jaar daar werd ik als gastdanser uitgenodigd door Ballett Zürich om te dansen in een aantal producties. Momenteel woon ik in Zürich en heb ik een **contract bij Junior Ballett Zürich**.

JBA: Wie of wat heeft invloed op je gehad?

WH: Mijn ouders hebben me altijd gesteund en hebben me de kans gegeven om te doen wat ik graag doe. Verder heeft **Olivier Wecxsteen**, mijn leerkracht in Amsterdam er voor gezorgd dat ik op artistiek en technisch vlak grote stappen vooruit kon nemen. **Jean-Yves Esquerre**, Directeur European School of Ballet ben ik dankbaar voor het creëren van een artistieke omgeving die inspeelt op de persoonlijke behoeften van elke individuele danser. Eén van de eerste dansers die ik live op een podium zag was **Alain Honorez als Carabosse in Doornroosje** van Marcia Haydée. Hij maakte **een onvergetelijke indruk en is sindsdien een grote inspiratiebron** voor mij.

JBA: Hoe ben je terecht gekomen bij Junior Ballett Zürich ?

WH: Qua stijl en gevarieerd repertoire is Ballett Zürich onder leiding van Christian Spuck helemaal mijn ding. Er is een intense samenwerking tussen de junior compagnie en het hoofdgezelschap. Spuck werkt met **zowel bekende als minder bekende hedendaagse choreografen**, terwijl het **theatrale aspect in Spuck's eigen werk** me ook erg aanspreekt. Daarom was dit ook mijn eerste keuze toen ik auditie deed tijdens mijn opleiding in Amsterdam. Groot was mijn vreugde toen ik onmiddellijk een contract aangeboden kreeg voor het volgende seizoen bij Junior Ballett Zürich. Tevens kreeg ik een gastcontract aangeboden voor de rest van het lopende seizoen en had ik het geluk om in verschillende producties te mogen meedansen, wat voor mij een goede testperiode was qua aanpassing. Ik voelde me daar onmiddellijk thuis. Sinds Corona is er wel één en ander veranderd: in september jl traden we nog op met *Sleeping Beauty*. Deze neo-klassieke choreografie van Christian Spuck werd gedanst voor een live publiek maar zoals dat eveneens geldt voor vele dansgezelschappen wereldwijd is momenteel optreden niet meer mogelijk. Toch wordt er hard gewerkt aan **een productie voor de juniors met 3 nieuwe creaties van Juliano Nunes, Bryan Arias en Craig Davidson**. Daarnaast is er in samenwerking met het hoofdgezelschap de repetitie van *Anna Karenina*, een bestaande choreografie van Christian Spuck. Ballett Zürich evenals Junior Ballett Zürich kijken reikhalzend uit naar het moment waarop optreden voor publiek terug mogelijk wordt: we zijn er klaar voor!

JBA: Naast dans speelt muziek ook een grote rol in je leven. Hoe is het om de twee te combineren?

WH: Muziek en dans zijn voor mij onafscheidelijk verbonden. De live pianobegeleiding tijdens de balletles in Antwerpen heeft me altijd geïnspireerd. Als kind volgde ik **privé-pianolessen** in mijn thuisstad Leuven maar spijtig genoeg moest ik dit opgeven voor mijn dansopleiding in Antwerpen. Toen ik elf was heb ik **mijn eerste CD opgenomen met zelf-gecomponeerde én gespeelde pianomuziek**. Op mijn 12e begon ik te choreograferen: eerst schreef ik het verhaal en daarna de muziek voor een avondvullende voorstelling van 90 minuten. Ik deed er 5 jaar over maar **door te componeren voor dans kon ik mijn 2 passies combineren** en zo had ik op mijn 16e de partituur klaar voor een volledig symfonieorkest. Samen met mijn klasgenoten hebben we dan de choreografie op punt gesteld en de productie in handen genomen. De muziek werd uitgevoerd door het Symfonieorkest Vlaanderen onder leiding van Dirk Brossé. **La Mascarade was een feit**. Dit project was voor mij een ongelooflijke leerschool!

© Marc Gilgen

Eén van de voordelen van Corona is dat ik **nu meer tijd heb voor muziek** waardoor ik mijn professionele muziekleiding terug heb opgenomen. Momenteel vul ik het hiaat met privé lessen van Maria Seletskaya via Zoom. Maria was zelf soliste bij oa Ballet Vlaanderen en heeft daarna carrière gemaakt als top dirigente.

JBA: Wat de samenwerking met Alain en Altea betreft, voor 'Awakening' componeerde je de muziek. Hoe is dat tot stand gekomen?

WH: Tijdens mijn studie in Antwerpen had ik de kans regelmatig met Alain en Altea samen te werken: zij hebben me altijd geïnspireerd. **Door La Mascarade waren zij op de hoogte van mijn passie voor muziek**. Ik heb dan ook geen moment getwijfeld toen ze me vroegen iets voor hen te componeren en toen ik de prachtige filmfragmenten zag die Alain me doorstuurde wist ik onmiddellijk hoe dit zou moeten klinken. De rest is geschiedenis.

JBA: Hoe heeft Covid-19 jouw pad als jonge professionele artiest beïnvloed en hoe ziet de toekomst er volgens jou uit wat live voorstellingen evenals dans in het algemeen betreft?

WH: Gelukkig kon ik blijven dansen, weliswaar mét mondkapje en in kleine groepen, maar de ervaring om deel te nemen aan **het opzetten van een volledig nieuwe productie in oktober (Sleeping Beauty) gaf me een echte boost**. En alhoewel we maar een paar keer konden optreden hebben we er met zijn allen toch enorm van genoten. Kunnen verder trainen, creëren en repeteren is voor mij op dit moment het belangrijkste, evenals creatief met muziek bezig zijn én in contact blijven met anderen.

JBA: Dank je Wolf! Een mooie toekomst gewenst met veel dans en muziek!

Ballet tijdens & na Corona:

een choreograaf, een docente, een coach & een danseres geven hun inzicht over werken in Covid-tijden en over de toekomst van de kunstvorm

© Lucie Maceczkova

JUANJO ARQUÉS - choreograaf

Zoals voor velen heeft Corona en zijn beperkingen ook een impact op mijn werk. Mijn laatste choreografie voor het Nationale Ballet in Amsterdam werd net voor de première geannuleerd. Gedurende het creatief proces werd het theater verplicht om te sluiten. Ik realiseerde me al snel dat dit niet het moment was om bij de pakken te blijven zitten. Om verder te werken aan het project moesten de verschillende scènes aangepast worden. Ik moest **de choreografie helemaal herschrijven alsook de hele manier van werken in de studio.**

Het was lang niet duidelijk of de dansers elkaar al dan niet mochten aanraken en dat op zich beïnvloedde mij enorm in mijn werk. Samenwerking en interactie is voor mij een noodzaak tijdens het creëren. Het voelt heel natuurlijk aan om te werken met **lichamen en hun reacties**. Misschien was het zo vanzelfsprekend voor mij dat ik nooit echt nadacht over de invloed /betekenis die een "aanraking" in een choreografie kan hebben.

'Aanraking' en 'afstand' hebben nu voor mij een andere betekenis. Fysische aanraking is wat vele mensen vandaag missen... 'huidhonger' is een nieuw woord geworden. **Lichaamstaal krijgt wereldwijd stilaan een andere invulling** waardoor 'nabijheid' ook een nieuw soort sensualiteit uitstraalt. Het moment waarop lichamen elkaar raken kan dan één betekenis hebben. Het brede scala aan emoties was altijd al een rijke inspiratiebron tijdens het creëren.

De Corona beperkingen hebben dit veranderd. In Nederland is het inmiddels terug toegelaten dat dansers elkaar aanraken en het is belangrijker dan ooit om dat zo te houden. Het voelt alsof ik me dien te verantwoorden voor elk fysisch contact en dat zorgt er voor dat ik zeer zorgvuldig omga met de keuzes die ik maak en wat ik er mee wil uitdrukken. Ik besloot ook om de diepere redenen van een beweging verder uit te diepen, ook als het abstract wordt. In mijn choreografieën is de richting van de beweging beschreven: 'waar komen de dansers vandaan, wie of wat vermijden ze, waar gaan ze naartoe en komen ze dichtbij?' Het **spel van afstand en nabijheid** (aantrekken en afweren) is een onderdeel van het verhaal dat vorm krijgt in de choreografie.

Corona heeft niet enkel in de uitvoerende kunsten een bres geslagen. Er gebeurt heel wat in deze ogenschijnlijke "lege" periode. De toekomst is onzeker en we weten niet hoe en wanneer de grote dansinstituten terug van start zullen gaan. Maar ondertussen is het wel zo dat deze onzekerheid er verrassend voor zorgt dat er heel wat nieuwe en betekenisvolle artistieke ontdekkingen worden gedaan.

CHRISTIANE MARCHANT - freelance docente & assistente David Dawson

Sinds begin vorig jaar heeft Corona ons leven op een ingrijpende manier veranderd. Toch geloof ik dat de mens een overlever is, in staat om zich aan te passen.

Op 13 maart 2020 - ik maakte toen deel uit van het vaste lerarenkorps van de European School of Ballet in Amsterdam - gingen we voor het eerst in lockdown. Ik besloot terug te keren naar België en zoals het snel overal gebruikelijk werd startte ook ik met het **geven van virtuele Zoomlessen**. Wie had toen kunnen denken dat het zo lang zou duren!?

De kleine behuizing van de studenten noopte me tot nadenken hoe de lessen best aan te pakken... Ik hou van een correcte lichaamsplaatsing en ben bezeten van coördinatie, gevoel, beelden en "inleving" van dans. Ik moest op zoek gaan naar een manier om de dansers te laten bewegen in een krappe omgeving. Mijn **lessen aan de barre werden daardoor extra lang**, ik gaf veel correcties en raadde hen aan elkaar te bekijken zodat ze een beeld kregen van wat er bereikt moest worden.

Ik nam de tijd om na te gaan dat elkeen de correcties ook daadwerkelijk kon toepassen. Ik stuurde hen films, gaf les in dansgeschiedenis, sprak over kunst en de school organiseerde gesprekken met bekende leraars, choreografen en dansers.

Daarnaast gaf ik tijdens de pointe lessen vooral aandacht aan het op- en neergaan, een techniek die zo belangrijk is voor een ballerina. **We deden heel wat zaken die we in "normale omstandigheden" door gebrek aan tijd niet zouden doen.** Regelmatig werd ik gedwongen om mijn eigen kennis bij te schaven om alle informatie correct door te geven. Omdat de algemene sfeer tijdens een virtuele les zeer moeilijk in te schatten is, was ik verplicht mezelf terug uit te vinden. Hebben de studenten begrepen wat er gezegd wordt, volgen ze nog steeds...?

Als ik een grapje vertel; "Hebben ze het door of niet?" Een volledig nieuwe, veeleisende manier van werken, waarin ik heel de tijd op het scherm zoekende ben naar kleine aanwijzingen die me doen aanvoelen hoe de les verloopt. Deze lessen waren een echt privilege: ik leerde mijn studenten niet alleen hun danstechniek te verbeteren maar vooral zichzelf beter te leren kennen om zo **hun eigen manier van dansen te ontdekken en hun specifieke artistieke talenten** te ontwikkelen. We hielpen elkaar om gemotiveerd te blijven.

Eens terug in de studio merkte ik dat **vele dansers gegroeid waren**, aan maturiteit gewonnen hadden en een beter bewustzijn gekregen hadden van hun lichaam. De algemene concentratie was er op vooruitgegaan alsook het begrip van hun verantwoordelijkheid, en dit niet alleen voor zichzelf maar ook tegenover anderen. Daarnaast was **de opluchting groot om eindelijk weer samen te kunnen werken** in de studio, om 'samen' te ademen - weliswaar achter een mondkapje - en om 'samen' te zweten (van op afstand). Sommigen hadden een groter zelfvertrouwen opgebouwd, anderen waren het verloren. Enkelen gaven op omdat deze nieuwe manier van werken te moeilijk was, maar het merendeel zette door. Bijleren en aanpassen kan je tenslotte altijd, ook al ga je doorheen een moeilijke periode. Ik denk dat alleen-zijn met jezelf én de informatie die je ontvangt via een scherm zonder spiegel een meerwaarde kan betekenen om **dieper in jezelf te graven**. Moeilijk om bij te brengen maar o zo belangrijk.

Mijn eerste ervaring met JBA was volledig anders. In september jl. maakte ik kennis met de dansers in de dansstudio waar we **3 geweldige weken met elkaar doorbrachten**. We werkten gedreven en met veel plezier. Ik gaf les gebaseerd op het repertoire van David Dawson en Raphael Coumès-Marquet legde de focus op Metamorphosis, een Dawson ballet in ontwikkeling bij JBA. We waren allen gepassioneerd en hongerig naar meer, vooral ook omdat we niet wisten hoe de situatie zich zou ontwikkelen en of we later op het jaar nog in de mogelijkheid zouden zijn om verder te werken. De tweede lockdown werd een feit en ik gaf terug les via Zoom. Dit stelde geen probleem want we kenden en vertrouwden elkaar inmiddels. Ik bewonder hun standvastigheid en discipline,... van hen allemaal!

Momenteel encenseer ik David Dawson's choreografie 'A Million Kisses to My Skin' in het Aalto Ballet Theater Essen. Het is een privilege geworden om 'live' te kunnen werken met dansers in een 'echte' studio. **Door de verschillende lockdown periodes zijn de dansers niet in vorm**; er zijn geen voorstellingen en gedurende een lange periode werden er geen nieuwe choreografieën aangeleerd... een hele krachttoer om "de machine terug op gang te krijgen". Stap voor stap wordt er vooruitgang geboekt. Maar de onzekerheid blijft. Niemand weet wanneer we terug kunnen optreden voor een echt publiek en opnieuw zullen kunnen doen waarvoor we opgeleid zijn. Elke school en dansgezelschap moet vandaag **keuzes maken in hoe ze hun dansers blijven voeden en blijven motiveren**. Niet gemakkelijk, maar "waar een wil is is een weg" luidt het gezegde en dansers weten dat! Alles gaat voorbij, ook Corona. Nieuwe mogelijkheden zullen zich aanbieden, in voor- en tegenspoed... Dat is nu eenmaal niet te vermijden en de toekomst zal dit uitwijzen!

Belangrijk is om vooral geduldig te blijven, om elkaar te helpen en te ondersteunen om onze kunstvorm levendig te houden. Stel je voor; **ik geef nu les in Japan, Australië, de Verenigde Staten, Italië... en dit alles vanuit mijn huisje in België**. Voor Corona totaal ondenkbaar! De hele balletgemeenschap deelt beschikbare informatie en blijft met elkaar in contact.

Dankzij de huidige streaming mogelijkheden kunnen dansers en publiek wereldwijd ook dansgezelschappen aan het werk zien die ze nooit tevoren zagen. Er is **een overweldigende keuze aan films, danslessen en documentaires** om te bekijken en te ontdekken. Ikzelf heb veel bijgeleerd tijdens deze moeilijke periode vooral ook omdat ik minder afgeleid werd door andere zaken. Ik focus me op mijn opgedane expertise én mijn creativiteit om de dansers van de toekomst te blijven inspireren.

© Stephen A Court

MATZ SKOOG - coach

Gedurende de afgelopen Covid-19 periode - mét lockdown en social distancing - voltrok mijn werk zich voor dansers als balletleraar en persoonlijke ontwikkelingscoach zich hoofdzakelijk via Zoom. Het was merkwaardig om te zien hoe **de veerkracht en vastberadenheid van zoveel dansers** hen er toe bracht om gemotiveerd een trainingsroutine te handhaven en tegelijk zélf mentaal overeind te blijven ondanks de moeilijke omstandigheden. Als ik terugkijk op mijn eigen carrière kan ik niet met zekerheid zeggen of ik in dezelfde omstandigheden de discipline zou gehad hebben of zelfs maar de kennis om mezelf zo succesvol in de hand te houden.

Onafgezien van Corona is **de uitdaging van vandaag om een danscarrière in stand te houden zwaarder dan ooit**. Een aantal generaties terug stond de concurrentie minder onder druk en lag de kans op een lange en bevredigende danscarrière waarschijnlijk hoger. Vandaag is de strijd hard. Wanneer de huidige dansers überhaupt een professionele carrière overwegen, moeten zij in staat zijn om hun werk en hun leven zeer zorgvuldig te beheren.

Hoewel vele grote dansscholen hun laatstejaarsstudenten **degelijker zouden kunnen voorbereiden** op de realiteit van het beroep, zien we tijdens deze crisisperiode een generatie dansers die beter getraind en opgeleid zijn, jonge professionals met een **groter zelfbewustzijn en een groter vermogen tot zelfstandig functioneren**. En gelukkig maar, want anders zou de impact van Covid-19 aanzienlijk groter kunnen zijn.

Maar hoewel ik bij velen meer Veerkracht en vastberadenheid heb gezien zijn er toch ook die opgaven. **Covid-19 heeft re-evaluatie en persoonlijke her-uitvinding afgedwongen** aan tal van dansprofessionals. Hier kan coaching bijzonder waardevol en nuttig zijn: een artiest begeleiden in zijn creativiteit om nieuwe ideeën uit te werken en verschillende opties te verkennen.

Om te eindigen met een positieve noot: mijn recente werkervaringen met dansers heeft me moed gegeven. De huidige generatie dansers heeft een hoger sociaal bewustzijn en beschikt over een gezonde dosis zelfbewustzijn met een beter begrip voor mogelijke mentale valkuilen en het belang van een persoonlijk geestelijk en lichamenlijk evenwicht. Nog niet zo lang geleden stond 'life coach' niet eens in het woordenboek van dansers. Nu kijkt men meer en meer naar **persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden** op eenzelfde wijze als naar het belang van Pilates en andere aanvullende trainingstechnieken, nodig om de professionele basisnorm én het persoonlijk welzijn op peil te houden.

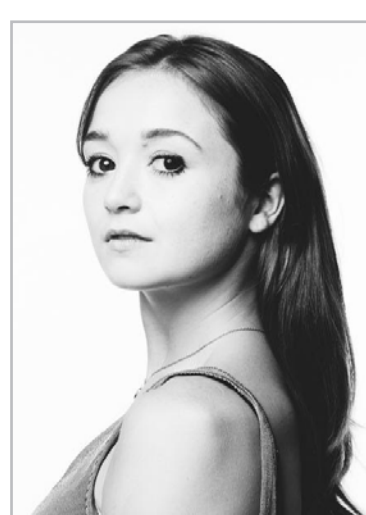
Matz Skoog was vele jaren werkzaam en actief als een sterdanser, artistiek directeur, leraar en consultant in de immer veranderende wereld van uitvoerende kunsten. Als coach put hij nu uit zijn ervaring om zijn klanten te begeleiden in het richting geven aan de hoge eisen die een succesvolle carrière in een complexe arbeidsmarkt stelt. Voor meer informatie zie www.matzskoog.com

NANCY OSBALDESTON - principal danser & choreografe

In dit bizarre jaar 2020 slaagde ik er in om me aan te passen aan een leven zonder dans en tijdelijk nieuwe hobby's te vinden zoals naaien. Ik heb me wel gerealiseerd hoezeer ik dansen nodig heb en ook dat je uiteindelijk overal en wanneer je maar wilt kunt dansen.

Live optreden voor een publiek is iets wat ik altijd zal koesteren en ik kijk er dan ook naar uit om **terug die speciale band te hebben met een live publiek**. Maar artiesten zijn niet de enigen die verbinding moeten ontberen. Corona heeft iedereen gedwongen om op andere manieren verbinding te maken - meestal digitaal - maar misschien ook wel innerlijk, met ons diepste zelf.

In afwachting dat de theaters weer open gaan hoop ik dat we vlug beter weer krijgen zodat we naar buiten kunnen om op te treden en onze creativiteit kunnen delen... **samen dansen, musiceren en bewegen!**

© Filip Van Roe

JBA Programma tot en met juni 2021

10/3	JBA filmt haar 3^e kortfilm in het DIVA museum , Antwerpen.
13/3	JBA auditie voor de studenten van de Koninklijke Balletschool Antwerpen .
20/3	Eerste ronde online audities seizoen 2021/2022
23 & 24/3	Directeur & Choreograaf Stephen Delattre (Dance Company Mainz) is te gast bij JBA voor een tweedaagse workshop .
12-16/4	Balletlegende en voormalige sterdanseres van de Parijse Opera Monique Loudières deelt haar expertise en ervaring met onze dansers.
17 & 18/4	JBA audities seizoen 2021/2022
19-23/4	Onze dansers worden ondergedompeld in de choreografische taal van Mauro Bigonzetti tijdens een workshop geleid door Véronique Jean .
24/4	DAG VAN DE DANS. JBA's première voorstelling SEASONS 4.0 vindt haar weg naar de huiskamer tijdens de TV uitzending van PODIUM-19 .
mei	Opname METAMORPHOSIS deel 2. Een choreografie van JBA's artistiek beschermheer David Dawson in een kortfilm van Sam Asaert .
4/6	SEASONS 4.0 in ZAAL LUX , Kapellen. Tickets: webshopkapellen.recreatex.be/Tickets/Detail (Houd je ID bij de hand voor een login)
10, 11 & 12/6	JBA danst op een gastronomisch dinner event in restaurant JEROM, georganiseerd door Inge Heylen.
23/6	SEASONS 4.0 in CC De Herbakker , Eeklo. Tickets: https://www.eeklo.be/cultuurcentrum/

Voor info: www.juniorballetantwerp.be of info@juniorballetantwerp.be
Door de verwickelingen mbt het Coronavirus zijn alle data onder voorbehoud.

Wil je meer weten over hoe je JBA financieel kan steunen? Surf dan naar juniorballetantwerp.be/steun

Je kan ook mailen naar vrienden@juniorballetantwerp.be.
Wij beantwoorden graag je vragen of maken een afspraak.

Redactie, interviews, vertalingen: Judith Delmé, Linda Berghen, Alain Honorez

Layout: Greet Verhasselt, greet@mervejeu.be

V.U. Alain Honorez, p/a Shopping Stadsfeestzaal Antwerpen, Meir 78, 2000 Antwerpen

 junior ballet antwerp juniorballetantwerp

SHOPPING
STADSFESTZAAL

